resPEctem:

Política de Bon Tracte i Protecció a la Infància i Adolescència

Fundació Resilis

Fundació Resilis

Generalitat de Catalunya
Departament de Drets Socials i Inclusió

© Fundació Resilis

Redacció: Resilis

Adaptació a Lectura Fàcil: Germán Medina i Laia Vidal
(Associació Lectura Fàcil)

Disseny i maquetació: Carme Guiral

Imatge de portada: freepik

El logotip LF identifica que aquest text segueix les directrius internacionals de Lectura Fàcil de l'IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) i d'Inclusion Europe quant al llenguatge, el contingut i la forma, amb l'objectiu de facilitar-ne la comprensió.
L'atorga l'Associació Lectura Fàcil (www.lecturafacil.net)

Què és aquest document?

Aquest document és la **Política de Bon Tracte i Protecció a la Infància i Adolescència** de la Fundació Resilis.

- Es va aprovar el 28 de juny de 2024.
- Té una validesa de 4 anys.

Aquest document serveix per:

- Crear una cultura que protegeixi i respecti els drets de nens, nenes i adolescents.
- Assegurar que totes les persones vinculades a la Fundació (persones treballadores, voluntàries, col·laboradores) compleixen amb les seves responsabilitats per garantir el bon tracte.
- Establir normes per prevenir i actuar davant situacions de violència o maltractament.

En aquest document trobaràs

- Qui som? (5)
- Quins són els nostres valors? (8)
- Paraules importants (9)
- Per què hem fet aquesta política? (13)
- Per a qui és? (14)
- Codi de conducta. (16)
- Com identifiquem i prevenim els riscos? (19)
- Com gestionem el personal? (21)
- Què fem davant d'un cas? (23)
- Com fem difusió? (25)
- Com fem el seguiment? (26)
- Quins documents fem servir? (27)
  - Declaració personal. (28)
  - Formulari de comunicació d'incidència. (29)
  - Plantilla d'anàlisi de riscos. (31)
- Més informació. (32)

Qui som?

La Fundació Resilis es va crear el 8 de novembre de 2006
gràcies a la Fundació Plataforma Educativa.
És una entitat **sense ànim de lucre**
registrada a la Generalitat de Catalunya amb el número 2336.
El nostre objectiu principal és ajudar nens, nenes i adolescents
que viuen en situacions difícils o estan en risc d'exclusió social.
Treballem per oferir serveis que millorin la seva qualitat de vida.

Què vol dir Resilis?

El nom «Resilis» ve de la paraula 'resiliència',
que és la capacitat de les persones
per superar dificultats i continuar endavant.

Volem ajudar les persones a descobrir les seves capacitats
i a ser les protagonistes de les seves vides.

Com treballem?

Tenim dues grans àrees de treball:

1. **Gestió de serveis:**
   Organitzem projectes i serveis per ajudar nens, nenes, adolescents i persones en risc. Alguns exemples són:
   - Mentoria social.
   - Suport residencial.
   - Habitatge social.

2. **Gestió de projectes:**
   Fem projectes internacionals, europeus i d'investigació per millorar l'atenció a les persones i les seves famílies.

Formem part de Plataforma Educativa
un grup d'entitats que treballen juntes
per compartir recursos, experiència i innovació.

Quina és la nostra missió?

Crear programes i serveis per acompanyar les persones,
sobretot nens, nenes, adolescents i famílies,
en la millora de la seva qualitat de vida.
Ho fem amb una visió inclusiva, comunitària i innovadora.

On volem arribar?

Ser un referent d'entitats que treballen
de manera responsable, eficient i innovadora.
El nostre objectiu és tenir equips professionals
que ofereixin serveis propers i especialitzats
per millorar la vida de les persones.

Quins són els nostres valors?

A la Fundació Resilis treballem per ser una organització
que ajuda les persones en risc amb serveis
que posen la persona i la comunitat al centre.

Els nostres valors són:

- **Compromís:**
  Ens preocupem pel benestar de les persones,
  especialment dels nens i nenes, i defensem els seus drets.

- **Justícia:**
  Volem un món més just.
  Treballem per millorar la qualitat de vida
  i fomentar la igualtat social.

- **Complementarietat:**
  Col·laborem amb les persones i grups del territori
  per crear serveis que s'adaptin
  a les necessitats de la comunitat.

- **Innovació:**
  Busquem noves idees per millorar.
  Ens agrada investigar, ser persones creatives
  i tenir una mentalitat oberta.

- **Transparència:**
  Actuem amb responsabilitat i expliquem
  de manera clara què fem i com treballem.

Paraules importants

Aquestes paraules serveixen per entendre millor el document
i guiar com hem de comportar-nos
dins de la Política de Bon Tracte i Protecció
a la Infància i Adolescència.

- **Nen i nena:**
  Segons la Convenció sobre els Drets dels Nens
  i Nenes de Nacions Unides, un nen o una nena
  és qualsevol persona que té menys de 18 anys.

- **Protecció i Protecció infantil:**
  - Significa prevenir i lluitar
    contra la violència infantil, incloent:
    - Abusos.
    - Explotació sexual.
    - Tràfic de nens i nenes.
    - Treball infantil.
    - Pràctiques perjudicials com la mutilació genital
      o el matrimoni forçat.
  - Els drets dels nens i nenes estan protegits
    per lleis internacionals i nacionals.
  - La Convenció dels Drets de la Infància destaca
    el principi de l'interès superior del nen i nena,
    que vol dir prioritzar sempre el que és millor
    per a ell o ella.
  - La protecció de la infància
    és responsabilitat de tothom.

- **Protecció infantil organitzacional:**
  Les organitzacions tenen el deure de protegir els nens i nenes que cuiden.

- **Bon tracte:**
  - Respectar els drets i necessitats dels nens, nenes i adolescents.
  - Assegurar que poden créixer bé i tenir benestar.
  - Tenir mostres d'afecte, suport, cura, criança i socialització que els ajudin a desenvolupar-se plenament (afectivament, psicològicament, físicament, sexualment i socialment).

- **Maltractament:**
  - Tot el que causa mal físic, psicològic, sexual o social a un nen, nena o adolescent.
  - El maltractament vulnera els drets dels nens i nenes i afecta el seu benestar.

- **Maltractament físic:**
  - Actes no accidentals que fan mal físicament a un nen o nena, o li provoquen una malaltia.
  - Inclou càstigs corporals, tortura, tractes cruels, intimidació o novatades.

- **Maltractament emocional o psicològic:**
  - Paraules o actituds que fan mal psicològicament a un nen, nena o adolescent.
  - Com insults, menyspreus, intimidacions o discriminacions.

- **Abús:**
  - Fer servir una persona o una cosa d'una manera incorrecta, injusta o exagerada.

- **Violència:**
  - Fer mal a un nen, nena o adolescent.
  - Pot ser de manera física, psicològica, sexual, emocional o institucional.
  - Normalment hi ha un desequilibri de poder entre qui fa el mal i qui el pateix.

- **Violència sexual:**
  - Obligar un nen, nena o adolescent a mantenir una relació sexual.
  - Inclou actes amb contacte físic o sense, abús sexual i explotació.

- **Violència entre iguals:**
  - Quan un nen o nena fa mal a un altre físicament, psicològicament o sexualment.
  - Pot passar a l'escola o en altres llocs i afectar molt el nen o nena que ho pateix.
  - Tipus:
    - **Bullying:** Quan un nen, nena o grup fa mal, molesta o amenaça repetidament un altre.
    - **Ciberbullying:** Quan això passa a internet o amb mòbils.

- **Negligència:**
  - No cuidar bé un nen, nena o no donar-li el que necessita pel seu benestar.

- **Maltractament institucional:**
  - Quan una llei, norma o acció d'una institució fa mal als drets dels nens i nenes.

- **Maltractament social:**
  - Quan problemes externs, com la pobresa o situacions difícils, fan que un nen o nena no sigui ben atesa.

- **Risc psicosocial:**
  - Situacions familiars, personals o socials que poden posar un nen o nena en perill o dificultar el seu creixement.

- **Interès superior del nen o nena:**
  - Sempre s'ha de pensar què és el millor per al nen o nena i prioritzar això en qualsevol decisió.

Per què hem fet aquesta política?

Aquest document s'ha fet per protegir
i cuidar els nens, nenes i adolescents
que atén la Fundació Resilis.

També serveix per donar normes i guies clares
per treballar de manera segura i respectuosa.

Què volem aconseguir amb aquest document?

- Protegir els drets dels nens, nenes i adolescents
  segons la llei i la Convenció dels Drets de la Infància.

- Evitar qualsevol tipus de violència o maltractament, com:
  - Cops, agressions o abús físic.
  - Relacions que siguin abusives
    o que posin en risc els nens i nenes.
  - Qualsevol contacte o interacció sexual.
  - Explotar nens i nenes amb treballs inadequats.
  - Exposar els nens i nenes a situacions
    que puguin fer-los mal físicament o emocionalment.
  - Maltractament psicològic, verbal, emocional o negligència.

- Fomentar una cultura de respecte, bon tracte i protecció
  cap als nens i nenes.

- Assegurar que tothom que treballa amb la Fundació
  entén les seves responsabilitats per protegir
  i cuidar els nens i nenes.

- Ser una eina per prevenir i actuar
  en cas de situacions de violència o maltractament.

Per a qui és?

Aquesta política és obligatòria per totes les persones que treballen o tenen alguna relació amb la Fundació Resilis.

A qui afecta?

- Personal intern de la Fundació:
  - Persones Treballadores contractades.
  - Membres del patronat.
  - Persones en pràctiques.
  - Persones voluntàries.
- Persones professionals externes:
  - Persones d'altres entitats que treballen amb nens, nenes i adolescents en serveis de la Fundació.
  - Professionals que poden tenir accés a informació sobre nens, nenes o adolescents.

- Altres persones externes
  que tenen contacte amb la Fundació:
  - Representants d'organismes o administracions
    que contracten serveis.
  - Empreses de manteniment, persones formadores
    o especialistes que col·laboren amb la Fundació.
  - Professionals de mitjans de comunicació
    amb accés a nens i nenes o informació sobre elles.
  - Visitants de serveis o activitats amb nens i nenes, com:
    - Famílies.
    - Persones representants de la política.
    - Persones Inspectores.
    - Professionals d'altres entitats interessades
      en conèixer els projectes.

Què han de fer aquestes persones?

- Respectar la política de bon tracte i protecció
  de la infància i adolescència.

- Complir amb totes les responsabilitats
  per protegir i cuidar els nens, nenes i adolescents.

- Acceptar que si no segueixen aquesta política,
  poden tenir conseqüències.

Codi de conducta

Aquest apartat explica com s'han de comportar totes les persones que treballen o col·laboren amb la Fundació Resilis per garantir el benestar i bon tracte dels nens, nenes i adolescents.

Què volem aconseguir amb el codi de conducta?

- Assegurar el respecte pels drets de la infància.
- Donar exemple amb un comportament adequat.
- Fer arribar aquesta política a tothom que treballa amb la Fundació perquè es compleixi.

Per què és important?

- La Fundació Resilis treballa amb nens, nenes i joves vulnerables.
- Per això, és essencial tenir unes normes de comportament que assegurin el bon tracte dels nens i nenes que participen en les activitats.

Normes del codi de conducta

Què hem de fer?

- Respectar-les sempre, sense discriminar per gènere, origen, idioma, religió, posició econòmica o discapacitat.
- Ser responsables i donar seguretat en el tracte amb ells i elles.
- Ajudar a crear un ambient de bon tracte on els nens i nenes se sentin respectades i segures.
- Respectar la seva privacitat i espais personals.
- Seguir les recomanacions de l'Entitat per protegir els nens i nenes.
- Gestionar amb cura les seves dades i informació confidencial.
- Denunciar qualsevol acció que vagi contra els drets dels nens i nenes, incloent comportaments violents o males pràctiques.

Què NO hem de fer?

- Discriminar els nens i nenes per cap motiu.
- Cridar, insultar, ridiculitzar, humiliar o amenaçar-les.
- Estar sols o soles amb un nen o nena sense una raó professional clara.
- Tenir relacions personals exclusives o íntimes amb els nens i nenes.
- Fer intercanvis inadequats amb els nens i nenes (verbal, físic o sexual) o tenir una relació sentimental amb ells o elles.
- Fer un mal ús de les xarxes socials que perjudiqui els drets dels nens i nenes.
- Crear relacions comercials.
- Fer xantatge o pressionar-les amb informació.
- Fer fotos als nens i nenes sense permís escrit i utilitzar dispositius no autoritzats.
- Tenir actituds que fomentin l'odi, racisme, sexisme o homofòbia.
- Acceptar o participar en comportaments il·legals
  - perillosos com consumir drogues
  - alcohol davant d'ells i d'elles
- Permetre o tolerar comportaments violents entre nens i nenes.

Com identifiquem i prevenim els riscos?

La Fundació Resilis treballa per garantir
que tots els nens, nenes i adolescents estiguin en entorns segurs
i protegits durant les activitats, programes i projectes que realitzem.

Què fem per prevenir riscos?

- **Avaluem els riscos:**
  - Analitzem possibles situacions
    que podrien posar en perill la seguretat
    o els drets dels nens i nenes.
  - Ho fem en totes les nostres activitats,
    especialment quan hi ha contacte directe
    amb nens, nenes i adolescents.

- **Participació:**
  - Quan podem, escoltem els nens, nenes i adolescents
    per incloure les seves necessitats i idees
    durant el disseny dels programes.

- **Mitiguem els riscos:**
  - Després d'identificar els riscos,
    planifiquem accions
    per evitar-los o reduir-los.
  - Documentem tot el procés en informes
    i memòries per garantir el seguiment.

Tipus de riscos que analitzem:

- Risc institucional:
  - Riscos generals que afecten tota l'organització.
- Risc específic del servei:
  - Riscos particulars de cada projecte o activitat, segons les seves característiques.

Com fem l'anàlisi de riscos?

- Fem servir una eina per identificar i avaluar els riscos abans de començar qualsevol activitat.
- Actualitzem aquesta anàlisi cada any, incloent-la en el pla d'acció anual de cada servei.
- Integrem aquest procés per mantenir un sistema de qualitat que protegeixi els nens i nenes.

Com gestionem el personal?

La Política de Bon Tracte i Protecció de la Fundació Resilis afecta directament a com seleccionem, formem i gestionem les persones que treballen amb nosaltres.

Per fer una bona gestió,
ens centrem en aquests aspectes:

- Procés de selecció i contractació:
  - Escollim persones que garanteixin el bon tracte i la protecció dels nens i nenes.
  - Amb criteris importants per als llocs de treball que tenen contacte directe amb nens, nenes o accés a la seva informació personal.
  - Controls obligatoris:
    - Verificar la identitat de la persona.
    - Comprovar com a mínim una referència laboral.
    - Demanar el certificat negatiu de delictes sexuals.

- Formació del personal:
  - Totes les persones vinculades a la Fundació han de rebre formació obligatòria sobre la política de bon tracte i protecció a la infància i adolescència.
  - La formació s'adapta segons el grau de contacte amb els nens i nenes.
  - Detalls de la formació:
    - Temes o necessitats específiques.
    - Temps necessari per a la formació.
    - Materials adequats i qui dona la formació.
    - Formació obligatòria per treballs directes.
    - Repetir la formació cada cert temps.
- Codi de conducta:
  - La Fundació té un codi de conducta per assegurar el bon tracte cap a la infància.
  - Tothom (persones treballadores, en pràctiques i voluntàries) ha de conèixer-lo i complir-lo.
  - Si no es compleix, es poden aplicar mesures disciplinàries o, fins i tot, penals.

Què fem davant d'un cas?

La Fundació Resilis té l'obligació de protegir els nens i nenes.

Això vol dir que responem de manera clara i ràpida
davant de qualsevol situació de risc, sospita o violència.

- **Denúncies falses:**
  Denunciar de manera falsa
  per fer mal a una altra persona,
  és una falta molt greu.

  Això pot tenir càstigs.

Què cal fer si detectes un problema?

- **Informar immediatament.**
  Tothom que treballa amb la Fundació ha d'avisar
  si veu o sospita que un nen o nena pot estar en risc.

- **Quan avisar?**
  Has d'avisar del problema abans que passin 24 hores
  des que sàpigues que ha passat alguna cosa.

- **Com avisar?**
  Pots fer-ho a:
  - La direcció del servei.
  - El correu electrònic:
    bontracteinfancia@plataformaeducativa.org.

Com actuem des de la Fundació?

1. Primera resposta en 72 hores:
   - Analitzem la situació i prioritzem sempre el benestar dels nens i nenes.
   - Respectem els drets i la confidencialitat de tothom.
2. Seguiment i resolució del cas:
   - Guardem tota la informació de manera segura i només hi accedeixen les persones responsables del cas.
   - Si cal, es poden prendre **mesures cautelars** com suspendre temporalment alguna activitat mentre investiguem.
   - Entrevistem les persones implicades i revisem els fets amb cura.
3. Resolució final:
   - En un màxim de 15 dies, el Comitè de Bon Tracte i Protecció de la infància i adolescència (BTPIA) a la Infància i Adolescència pren una decisió i informa totes les persones.

Qui pot avisar?

- Persones treballadores, voluntàries i col·laboradores de la Fundació.
- Els nens i nenes que participen en les nostres activitats.
- Famílies, persones tutores o properes als nens i nenes.

Com fem difusió?

Treballem per assegurar que tothom conegui i entengui
la Política de Protecció i Bon Tracte a la Infància i Adolescència.

Per això, donem informació de manera clara i accessible
tant dins com fora de l'Entitat.

Com ho fem?

- Difusió permanent:
  - Publicant la política a la nostra pàgina web:
    https://www.resilis.org.
  - Posant cartells explicatius als centres de treball
    i espais on fem activitats.

- Difusió regular:
  - A través del pla de formació de l'Entitat:
    - Formació inicial per al personal nou.
    - Formacions periòdiques
      per recordar la informació.
  - Enviant la informació a través de la nostra **newsletter**,
    almenys un cop l'any.
  - Enviant correus a les persones vinculades,
    també almenys un cop l'any.

- Difusió externa:
  - Donem informació a persones
    i organitzacions externes
    amb el format i canals més adequats,
    per ajudar a prevenir la violència cap als nens i nenes.

Com fem el seguiment?

A la Fundació Resilis fem un seguiment constant per assegurar que aquesta política es compleixi i funcioni correctament.

- Avaluació anual:
  - Cada any revisem com es fan les accions per protegir i garantir el bon tracte dels nens i nenes.
  - Avaluem els **indicadors** del pla d'acció anual per veure què està funcionant i què es pot millorar.
- Revisió de la política cada 4 anys:
  - Cada 4 anys, revisem la Política de Bon Tracte i Protecció a la Infància i Adolescència per assegurar-nos que està actualitzada i adaptada als canvis que puguin sorgir, tant dins com fora de l'entitat.
  - Si hi ha canvis importants com noves lleis, aquesta revisió es farà abans.
  - La revisió inclou la participació de persones que treballen o col·laboren amb la Fundació per afegir idees i propostes.

Per què és important fer aquest seguiment?

- Per millorar constantment com protegim els nens i nenes.
- Per adaptar-nos als canvis i assegurar que la política continua sent efectiva.

Quins documents utilitzem?

A la Fundació Resilis, fem servir diferents documents per garantir el bon tracte i la protecció dels nens i nenes. Aquests documents ens ajuden a seguir unes normes clares, comunicar incidències i prevenir riscos.

Els documents que utilitzem són:

1. **Declaració personal:**
   - Cada persona que treballa o col·labora amb la Fundació signa aquest document per confirmar que coneix, entén i accepta el Codi de Conducta i la Política de bon Tracte i Protecció a la Infància i Adolescència.
   - El document recorda que no complir les normes pot comportar mesures disciplinàries.

2. **Format de comunicació d'incidència:**
   - És un document que s'omple quan hi ha una sospita, preocupació o certesa d'un cas d'incompliment del Codi de Conducta.
   - Aquest document és confidencial i s'ha d'enviar a bontracteinfancia@plataformaeducativa.org dins de les 24 hores següents a l'incident.

3. **Plantilla d'anàlisi de riscos:**
   - Serveix per identificar i avaluar els riscos en les activitats, programes i projectes de la Fundació.
   - Es revisa regularment per mantenir un ambient segur per als nens i nenes.

Declaració personal

Les teves dades:

- Nom i cognoms:
- DNI o NIE:
- Relació amb la Fundació Resilis:

El teu compromís:

- Si no compleixo el Codi de Conducta
  mentre estigui a la Fundació Resilis,
  puc rebre càstigs segons les normes.

  A més, puc rebre altres possibles mesures legals.
- Em comprometo a informar de qualsevol incompliment
  d'aquestes normes per part d'altres persones
  a través dels canals que hi ha a aquest document:
  bontracteinfancia@plataformaeducativa.org.

Confirmo que he llegit, entès i acceptat
els principis del Codi de Conducta i la Política de Bon Tracte i Protecció
a la Infància i Adolescència de la Fundació Resilis.

Signatura:

Data: / /

Formulari de comunicació d'incidència

Has d'omplir aquest document,
si tens la seguretat que algú ha incomplert
el Codi de Conducta amb infants o joves.

Ja sigui perquè ho has vist o perquè algú t'ho ha dit.

- S'ha d'omplir i enviar a
  bontracteinfancia@plataformaeducativa.org
  en les 24 hores següents a l'incident.
- És un document confidencial.

Data, hora i lloc de l'incident: / / ,

Dades de la persona que informa:

Nom i Cognoms:

Telèfon:

Lloc de treball:

Relació amb el nen o nena afectada:

Dades de la persona denunciada:

Nom i Cognoms:

Lloc de treball:

Relació amb el nen o nena afectada:

Dades del nen o nena afectada (si es coneixen):

Nom i Cognoms:

Edat:

Sexe:

Activitat:

Detalls de l'incident:

(Explica què ha passat, qui hi està implicat, on i quan.
Si pots, inclou les paraules del nen o nena afectada
i explica quines mesures s'han pres fins ara).

Dades de testimonis (si n'hi ha):

Nom i Cognoms:

Telèfon:

Relació amb el nen o nena afectada:

Lloc i data: , / /

Signatura:

Plantilla d'anàlisi de riscos

Aquesta plantilla s'utilitza per identificar i gestionar els riscos que poden afectar els nens i nenes en les activitats, programes i projectes de la Fundació Resilis.

Entitat o servei:

Data: / /

Activitat:

Persona responsable:

Descripció del risc:

Probabilitat del risc: Baixa ☒ Mitja ☐ Alta ☐

Gravetat del risc: Baixa ☒ Mitja ☐ Alta ☐

Mesures planificades per reduir el risc:

Indicador (Com sabrem si s'està gestionant bé?):

Font de verificació (On comprovem els resultats?):

Més informació

Si vols conèixer més detalls,
aquí tens la informació clau:

Documents relacionats

A la web https://plataformaeducativa.org/portal/eixos-identitat/,
pots trobar documents importants com:

- El Codi de conducta de l'entitat.
- La Guia de protecció de dades personals.
- El Codi ètic.
- El Codi de bon govern i bones pràctiques de gestió.
- La Guia d'exemplaritat.

Persones d'interès

Persona responsable de la protecció a l'entitat:
Maribel Flores Valdepeñas, delegada
i presidenta del Comitè de Bon Tracte i Protecció de la Infància
i Adolescència.

Òrgan d'aprovació de la política:
El Patronat de la Fundació Resilis.

Components del Comitè de Protecció.

Aquest comitè està format per persones expertes
de diferents entitats:

- Esther Adrover Garcia (Fundació Resilis).
  Substitut: Santi Roura Teixidor.
- Regina Pastrana Fragoso (Fundació Infància i Família).
  Substituta: Anna Agüera.
- Pablo Gordillo Pérez (Fundación Utopia).
  Substitut: Ferran Capità Flores.
- Sheila Azogue (Fundació FASI).
  Substituta: Estela Bermejo.
- Mariam El Khayat El Khayat (Fundació Gentis).
  Substituta: Montse Sànchez.

Pots trobar més informació
sobre aquesta política a la pàgina web oficial:
https://www.resilis.org/.

NOTES

NOTES

Fundació R3silis

plataforma educativa

Generalitat de Catalunya
Departament de Drets Socials i Inclusió